

آبادي

پنځلس ورځنی

پای ته رسېدل، د دې ادعا بڼه ثبوت دی. دا مهال افغانستان د اوبو مدیریت، د لویو لارو جوړولو، د برېښنا د تولید پروژو د پیل او دې ته ورته نورو سکټورونو کې ترسره شوي کارونه، هغه څه دي چې کولای شي افغانستان له اقتصادي پلوه په پښو ودروي. دا چې صنعت د هېواد د اقتصادي پرمختګ لامل ګرځي، نو له همدې امله اسلامي امارت دې برخې ته خپله توجه اړولې او ورځ تر بلې د صنعتي فابریکو په شمېر کې زیاتوالی راځي. د اوسپنې ویلي کولو، درملو جوړولو، د بېلابېلو توکو تولیدولو فابریکو د جوړېدو ترڅنګ اوسمهال د هېواد په کچه د سیمینټو صنعت ته هم پوره پاملرنه شوې ده. له دې ډول صنعتي فابریکو څخه یې ځینې اوس عملاً سیمینټ تولیدوي لکه د غوري او جبل السراج د سیمینټو فابریکې او د هېواد په یو شمېر ولایتونو کې د سیمینټو د تولیدي فابریکو د جوړېدو چارې روانې دي. له دې جملې څخه یوه هم د جوزجان ولایت د یتیم ټاق د سیمینټو تولیدي فابریکه ده چې د جوړېدو چارې یې د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري پرانیستل شوې. پر دې فابریکه ۷۷ ترکي شرکت ۱۶۰ میلیون ډالر پانګونه کوي، چې په ورځني ډول به ۳۰۰۰ ټنه سیمینټ تولید کړي. همدا چې یاده فابریکه د سیمینټو تولید پیل کړي، نو له دې سره به زموږ د سیمینټو په برخه کې شته اړتیاوې تر ډېره بریده پوره، داخلي صنعت به پیاوړی، هېوادوالو ته به د کار زمینه برابره او تر ټولو مهمه دا چې له بهر څخه د سیمینټو پر وارداتو به مو تکیه راکمه شي. له یوه لوري به د سیمینټو په مقابل کې بهر ته د اسعارو مخه ونیول شي او له بل لوري به د دې صنعت په پراختیا او پرمختګ سره اقتصاد پیاوړی او هېواد به مو له وارداتي حالت د صادراتي او تولیدي اقتصاد په لور ګامونه پورته کړي.

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور میاشتې په اوومه نېټه په جوزجان ولایت کې د یتیم ټاق سیمینټو تولیدي فابریکې د جوړېدو چارو پرانیسته وکړه. د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال د هېواد د اقتصادي ودې او په تدریجي توګه د تولیدي اقتصاد پر لور د چټکو ګامونو اخیستو لپاره د کورني صنعت پیاوړي کېدل او له کورنيو تولیداتو ملاتړ مهم وبلل او د دې جدي اړتیا پر حل یې ټینګار وکړ. صنعت د هېوادونو په اقتصادي وده کې ستره ونډه لري. د هر هېواد د پرمختګ کيلی، صنعت دی او څومره چې د صنعت برخه پیاوړې او پرمختللي وي، هغومره اقتصادي وده هم چټکه وي. افغانستان د بشري ځواک، طبیعي زیرمو او سرچینو، کانونو او ځنګلونو له اړخه یو غني هېواد دی او له دې هر څه نه د صنعت په برخه کې پوره ګټه پورته کېدای شي، خو له دې زېرمو لکه څنګه چې په کار ده، استفاده نه ده شوې. خو د اسلامي امارت په راتګ سره، پورتنیو ټولو برخو ته پاملرنه شوې او اوسمهال د دې ټولو له عوایدو څخه د هېواد د پرمختګ په لاره کې ګټه پورته کېږي. د هېواد په کچه د طبیعي زیرمو مدیریت او د هغو په مسلکي، تخنیکي او له ټولو معیارونو سره سم استخراج کېږي. د هېواد په کچه د کوچنیو، منځنیو او ستر مقیاس ډېر شمېر کانونه د اسلامي امارت له لوري د وضع شویو قوانینو په رڼا کې په قرارداد ورکول کېږي او عواید یې په منظم او شفاف ډول د حکومت خزانې ته جمع کېږي. دغه راز د همدې کانونو د عوایدو پرمټ بیا د هېواد زیرناوې چې د یوه هېواد د پرمختګ او خلکو ته د خدمتونو وړاندې کولو په برخه کې اړینې دي، رغول کېږي. په دې تېرو شاوخوا پنځو کلونو کې د هېواد په کچه د سترو زېربنايي پروژو د چارو پیل او د ځینو یې

د امارتي ادارو د مکاتیبو او اداري اسنادو د مدیریت برېښنايي سیستم تایید شو

۲ صفحه

تدارکاتو کمپسین د شاوخوا ۲,۸ میلیارده افغانیو په لګښت ۱۹ پروژې منظوري کړې

۴مه صفحه

د یتیم ټاق سیمینټو تولیدي فابریکې د جوړېدو چارو پرانیسته وشوه

۳مه صفحه

د برېښنايي حکومتولۍ په لور به اساسي گام واخيستل شي. په دغه سيستم کې د مراجعينو لپاره هم د پام وړ اسانتياوې په پام کې نيول شوې دي. همدارنگه دې غونډې ته د ۲۲ هغو عام المنفعه پروژو راپور هم وړاندې شو، چې د عاليقدر اميرالمؤمنين شيخ صاحب حفظه الله تعالى له لوري يې د کانونو د عوايدو په بدل کې د تطبيق حکمونه ورکړل شوي. د ۲۲ پروژو له جملې ماليې وزارت د ۱۳ پروژو اقتصادي تحليل ترسره کړی، چې د اقتصادي کمپسيون له لوري تاييد او لارښوونه ورته وشوه، چې دغه تحليل د کانونو او پتروليم وزارت سره شريک او اړوندې ادارې د يادو پروژو عملي چارې پيل کړي. په دې پروژو کې ساختماني، اوسپنې پټلۍ او د برېښنا رسونې او توزيع پروژې شاملې دي. د يادونې وړ ده چې د ۲۲ عام المنفعه پروژو له جملې د نهو پروژو عملي چارې پيل شوې، چې کاري پرمختگونه هم لري. د غونډې په پای کې د يوشمېر تعقيبي موضوعاتو راپورونه وړاندې شول، چې د اقتصادي کمپسيون له لوري تاييد او اړوندو ادارو ته يې د تطبيق په اړه سپارښتنې وشوې. يادې پرېکړې د نهايي تصميم نيونې په موخه د عاليقدر اميرالمؤمنين شيخ صاحب حفظه الله تعالى دفتر ته واستول شوې.

د امارتي ادارو د مکاتيبو او اداري اسنادو د مدیریت برېښنايي سيستم تاييد شو

بحث لپاره وړاندې شو. له هراړخيزې ارزونې وروسته ياد سيستم تاييد او دغه وزارت ته يې په تدريجي ډول د تطبيق لارښوونه وشوه. د دې سيستم په تطبيق سره به د امارتي ادارو ترمنځ همغږي پياوړې، شفافيت، چټکتيا او امنيت به رامنځته، د جعل، فساد او د وخت د ضياع مخنيوی به ترسره، د دقيقو ارقامو او حساب وړکونې اصل به پياوړی او

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د اقتصادي کمپسيون نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور مياشتې په نهمه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې جوړه شوه. دې غونډې ته د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت له لوري د امارتي ادارو د مکاتيبو او اداري اسنادو د مدیریت برېښنايي سيستم د

سم ۲۶ پروژې د منظورۍ لپاره وړاندې شوې.

له بحث وروسته د ۲،۸ ميليارده افغانو په ارزښت ۱۹ پروژې منظورې شوې او په څلورو پروژو کې بيا يولړ تعديلونه راغلل. همداراز د يوې پروژې په اړه ټاکل شوې کمېټې ته دنده وسپارل شوه، څو د پروژې تدارکاتي پروسه او قيمت بياځلې و ارزوي. همدارنگه د يوې پروژې په اړه ټاکل شوې کمېټې ته دنده وسپارل شوه، څو په شرايطو د برابرو شرکتونو سره د پروژې په اړه د ورکړل شوو قيمتونو په اړه مذاکره وکړي او همداراز يوه پروژه بيا له دې امله بياځلې ازادې داوطلبۍ ته وړاندې شوه، چې گټونکي شرکت يې په ټاکلي قيمت له تطبيق څخه انصراف کړی و. دغه شرکت د همدې سرغړونې له امله د محروميت کمېټې ته معرفي شو. په منظور شوو او تعديل شوو پروژو کې د مخابراتي وسايلو، سرک جوړونې، برېښنا رسونې او توزيع او يوشمېر نورو برخو پروژې شاملې دي، چې د افغانستان اسلامي امارت له لوري تمویلېږي.

تدارکاتو کمپسيون د شاوخوا ۲،۸ ميليارده افغانو په لگښت ۱۹ پروژې منظورې کړې

روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور مياشتې په لسمه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې جوړه شوه. دې غونډې ته له اجنډا سره

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د تدارکاتو کمپسيون نوبتي غونډه د

مرستيال وويل، د افغانستان اسلامي امارت ټول تمرکز د داخلي صنعت پر پياوړتيا دی او هڅه کوي، چې د خامو موادو د صادرولو پر ځای د يادو موادو داخلي پروسس ته زمينه مساعده کړي. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند يوځل بيا له نړيوالو وغوښتل چې د رسمي اقتصاد په چوکاټ کې له افغانستان سره تعامل پياوړی کړي او د بې ساري امنيتي او سياسي ثبات او بالقوه ظرفيت څخه گټه واخلي. د هغه په خبره، د نړيوالې او سيمه ييزې سياسي او اقتصادي فضا تنگول، په نړيواله کچه د حذف سياست پلي کول او د تحريمونو اوږدولو په هېڅ صورت د نړيوال سياست او نړيوال اقتصاد درد نه شي دوا کولی؛ بلکې برعکس دا ډول سياستونه تهديدونه زيربوي او د سيمه ييزو او نړيوالو مشارکت ونډه راکموي. په پای کې د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال ټولو هېوادوالو ته د دې فابريکې د جوړېدو مبارکي وويله او له اړوندو ادارو او قراردادي شرکت څخه يې وغوښتل، چې کارونه يې په ښه کيفيت ترسره کړي. د يتيم تاق سيمنتو توليدي فابريکې د جوړېدو لپاره ۷۷ ترکي شرکت ۱۶۰ ميليون ډالر پانگونه کوي، چې په ورځني ډول به ۳۰۰۰ ټنه سيمنت توليد او ۵۰۰۰ هېوادوالو ته به په مستقيم او غير مستقيم ډول د کار زمينه برابره کړي. د دې فابريکې د جوړېدو چارې به په دوه کلونو کې بشپړې شي.

د يتيم تاق سيمنتو توليدي فابريکې د جوړېدو چارو پرانيسته وشوه

کورنيو توليداتو ملاتړ مهم وبلل او د دې جدي اړتيا پر حل يې ټينگار وکړ. محترم ملا صاحب زياته کړه، د همدې لوی اساسي مسووليت د ادا کولو په دوام نن په جوزجان ولايت کې د دې مهمې فابريکې عملي چارې پيل شوې، چې دا به د داخلي صنعت په قوي کولو، پر وارداتو د تکيې کمولو او د هېواد د اقتصادي ودې په برخه کې مهم رول ولوبوي. د رياست الوزراء اقتصادي

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور مياشتې په اوومه نېټه په جوزجان ولايت کې د يتيم تاق سيمنتو توليدي فابريکې د جوړېدو چارو پرانيسته وکړه. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د هېواد د اقتصادي ودې او په تدريجي توگه د توليدي اقتصاد پر لور د چټکو گامونو اخيستو لپاره د کورني صنعت پياوړي کېدل او له

شوې. په دې پروژو کې د فارياب ولايت له مرکزي سبستيشن څخه تر بلچراغ او گرزويان ولسواليو پورې د ۱۱۰ کيلوولټ د برېښنا انتقالی لاین غځول، په بلچراغ ولسوالۍ کې د ۲۰/۱۱۰ کيلوولټ سب سټيشن جوړول، د بلچراغ ولسوالۍ د ۱۸ او په پشتون کوټ ولسوالۍ کې د پنځه مېگا ولټ-امپير ظرفيت لرونکو ترانسفارمرونو له لارې د برېښنا د توزيع شبکو پراخول شامل دي. پر يادو پروژو يو ميليارډ او ۱۲۰ ميليون افغانۍ لگښت راځي چې د اسلامي امارت له لوري يې مالي تمويل کېږي او ټاکل شوې، چې چارې به يې د خصوصي سکتور له لوري په درېيو کلونو کې بشپړې شي. د يادو پروژو د چارو په بشپړېدو سره به د سيمې خلکو د برېښنا ستونزې راکمې او اسانتياوې به ورته رامنځته شي.

په فارياب کې د يو ميليارډ او ۱۲۰ ميليون افغانيو په ارزښت د برېښنا درې پروژې پيل شوې

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري د روان ۱۴۰۵ لمريز

کال د ثور مياشتې په اتمه نېټه په فارياب ولايت کې د برېښنا د توزيع او انتقال درې پروژې پرانيستل

استوګنيز او سوداګريز ښارګوټي د جوړولو پر طرحې بحث وشو. ياده طرحه د ښاري پراختيا او اقتصادي ارزښت په پام کې نيولو سره په پرنسپ کې تاييد شوه او د تخنيکي مطالعاتو د ترسره کولو لپاره يې د اقتصادي معاونيت په مشرۍ کمېټه وټاکل شوه. کمېټې ته دنده وسپارل شوه، چې ټول تخنيکي، اقتصادي، اجتماعي او د چاپيريال ساتنې اړوند مسايلو په اړه يې تفصيلي کړنې ترسره او راپور يې په درېيو مياشتو کې د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت له محترم مقام سره شريک کړي.

د گلپهار استوګنيز او سوداګريز ښارګوټي د جوړولو لپاره خصوصي سکتور د شاوخوا اته ميليارده ډالرو پانګونې لېوالتيا ښودلې، چې په ۱۱ زره جريبه ځمکه کې به جوړ او لسګونو زرو هېوادوالو ته به د سرپناه برابرولو ترڅنګ زرګونه کاري فرصتونه هم رامنځته کړي.

د گلپهار استوګنيز او سوداګريز ښارګوټي طرحه په پرنسپ کې تاييد شوه

مياشتې په پنځمه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې غونډه جوړه شوه. په غونډه کې د اړوندو ادارو له لوري د گلپهار

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په خپل کاري دفتر کې د افغانستان لپاره د برېتانيا هېواد له ځانګړي استازي ريچارډ لينډزي سره وکتل. د دې ليدنې پرمهال د افغانستان او نړيوالې ټولني ترمخ د همغږۍ او ګډو همکاريو پر پياوړي کولو او له افغانانو سره د برېتانيا حکومت او ولس د بشري مرستو پر ادامې خبرې وشوې. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال وويل، اوسمهال د افغانستان اقتصادي وضعیت د پخوا په پرتله ډېر ښه شوی او له سيمې او ګاونډيو هېوادونو سره اقتصادي همکاري پراخې شوې دي. د افغانستان لپاره د برېتانيا ځانګړي استازي ښاغلي لينډزي په دې وروستيو کې د پاکستاني رژيم په بريدونو کې د شهيد شوو افغانانو په اړه خپله خواخوږي څرګنده کړه او ويې ويل چې د برېتانيا حکومت او ولس به له افغانانو سره خپلو مرستو ته دوام ورکړي.

محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د افغانستان لپاره د برېتانيا له ځانګړي استازي سره وکتل

ښارګوټي شا ته د کابل ښاروالۍ پر ځمکه د استوګنيز ښارګوټي د جوړولو طرحې د بحث لپاره وړاندې شوې. له بحث وروسته يادې طرحې اړوندو ادارو ته د تخنيکي او مالي ارزونو لپاره راجع شوې او سپارښتنه ورته وشوه، چې خپل راپورونه په ټاکلو نېټو د پانګونې بين الوارتي کمېټې ته وړاندې کړي.

په کابل ښار کې د استوګنيز ښارګوټي او سوداګريزو مارکېټونو د جوړولو پر طرحو بحث وشو

تر جاده ميوند او له جاده ميوند تر پل يک پيسه ګي پورې تر ځمکې لاندې د سوداګريز مارکېټ، د کابل ښار په لومړۍ ناحيه کې د سوداګريز مارکېټ او همدارنګه د کابل ښار په اتمه ناحيه کې د طلايي

د پانګونې بين الوارتي کمېټې نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور مياشتې په لومړۍ نېټه په مرمينه ماڼۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته د کابل ښار په لومړۍ ناحيه کې له سپاهي گنم څلورلارې

ځمکه د سوداگريزو مارکېټونو د جوړولو طرحې د بحث لپاره وړاندې شوې.

له بحث وروسته يادې طرحې د مالي، اقتصادي او تخنیکي ارزونو لپاره اړوندو ادارو ته راجع او سپارښتنه ورته وشوه، چې خپل راپورونه په ټاکلو نېټو د پانگوني بين الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي.

په کابل، بلخ او جوزجان ولايتونو کې د سوداگريزو مارکېټونو د جوړولو پر طرحو بحث وشو

ماليې وزارت پر ځمکه، د بلخ ولايت په مرکز مزار شريف ښار په څلورمه ناحیه کې د اطلاعاتو او کلتور وزارت پر ځمکه او د جوزجان ولايت په مرکز شبرغان ښار کې د ښاروالۍ پر

د پانگوني بين الوزارتي کمېټې نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمريز کال د ثور مياشتې په اتمه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې جوړه شوه. دې غونډې ته د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې د

کمیسیون اقتصادی در جلسه اخیر خود ۱۲ پروژه را تأیید و به ادارات مربوطه هدایت داد تا آنرا تطبیق نمایند

- پروژه آبیاری خشکستل در ولسوالی پشتون کوت ولایت قاریاب
- رساندن برق به قول اردوی العزم ۲۱۵
- رساندن برق به شماری از قریه های مربوط مرکز ولایت سرپل
- فعال سازی و ارتقای ظرفیت شفاخانه ۳۵۰ بستر عینو مینه در قندهار
- اعمار مسجد جامع با ظرفیت ۴۰۰ چهل هزار نمازگزار در مرکز ولایت نیمروز
- تعمیر خط آهن تورغندی-هرات و اندخوی-شبرغان-مزارشريف
- انتقال برق وارداتی به پکتیکا
- انتقال دبل سرکت از غزنی، تکمیل کار باقی مانده سب استیشن و رساندن برق
- تعمیر لاین های انتقال برق از سیستانین نورالجهد به هرات، فراه و نیمروز
- رساندن برق به قریه سیدان ولسوالی گرشک ولایت هلمند
- رساندن برق از سیستانین شرق قندهار تا سیستانین جدید ترینکوت و از بند کجکی تا سیستانین جدید ترینکوت
- اعمار بند دهنه دره در ولسوالی پشتون کوت ولایت قاریاب

تمويل کننده: امارت اسلامی افغانستان

د واخان دهلیز

د لومړي فاز کارونه ۶۰ او د دويم فاز ۲۴ سلنه بشپړ شوي

د بدخشان ولايت د سرحد پروغمل تر برابري کونډ

د بدخشان ولايت د پراي کونډ څخه د چين هېواد تر سرحد

لومړی فاز

- اوردوالسي: ۷۱۳۳ کیلومتره
- بودیجه: ۱۴۳ میلیون افغاني
- د بشپړیدو وخت: ۱۴۰۵ لمريز کال
- اوردوالسي: ۵۰۴۹ کیلومتره
- بودیجه: ۱۸۰ میلیون افغاني
- د بشپړیدو وخت: ۱۴۰۵ لمريز کال

کاري پرمختگ: ۶۰٪

کاري پرمختگ: ۷۴٪

اقتصادي خبرونه

گسترش پیوندهای اقتصادی با افغانستان پافشاری کرده و آمادگی خود را برای توسعه همکاری های عملی و دوامدار با بخش خصوصی افغانستان اعلام کرده اند. عبدالشکور هدهوال، آگاه اقتصادی، در این باره گفت: «اگر این تمهیدات و قراردادهای این پیوندها عملی شود، بدون شک نه تنها اقتصاد افغانستان، بلکه اقتصاد کشورهای دیگر نیز رشد خواهد کرد.» این سفر در حالی صورت می گیرد که افغانستان در تلاش برای گسترش پیوند اقتصادی و جذب سرمایه گذاری های خارجی، به ویژه از سوی چین، قرار دارد. در سال های اخیر، همکاری های تجاری و سرمایه گذاری میان دو کشور روند رو به افزایشی داشته و حجم مبادلات تجاری نیز به یک میلیارد دالر نزدیک شده است.

گسترش روابط اقتصادی افغانستان و چین؛ پافشاری بر کاهش هزینه های ترانزیتی

اتاق در این باره پافشاری کرد: «به دلیل بلند بودن کرایه های ترانسپورتی خط آهن که از چین به مزارشريف می آید، درخواست داریم تا ۵۰ درصد تخفیف برای تاجران افغان در نظر گرفته شود تا اموال ما که از کشورهای دیگر می رسد، از سرگردانی نجات یابد.» به گفته ای اتاق تجارت و سرمایه گذاری، این هیات در دیدار با نمایندگی وزارت خارجه ای چین در ولایت زبجانگ، موضوع توسعه ای ترانزیت، همکاری های ریلی، ویژه، برگزاری نمایشگاه ها و ایجاد پروازهای مستقیم میان کابل و شهرهای چین را مطرح کرده است. مقام های چینی نیز در این نشست ها بر

هیات اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان در جریان سفر کاری به چین، با مقام های بلند پایه اقتصادی و دیپلماتیک ولایت های شانگهای و زی جیانگ آن کشور دیدار کرده است. در نتیجه ای این دیدارها، چندین تفاهم نامه ای هم کاری در بخش های تجارت و سرمایه گذاری نیز به امضا رسیده است. رییس این اتاق با اشاره به پیوند تاریخی دو کشور، ابتکار "یک کمربند، یک راه" را فرصت مهمی برای رشد همکاری های منطقه ای دانسته و جاده ای ابریشم را نماد مهم اتصال اقتصادی افغانستان با منطقه عنوان کرده است. سخنی احمد نوزاد، عضو هیات رهبری این

بانک جهانی: اقتصاد افغانستان در ۲۰۲۶ چهار درصد رشد خواهد کرد

هشدار می‌دهد که ادامه درگیری‌ها در خاورمیانه می‌تواند تهدیدی جدی برای اقتصاد افغانستان باشد. در گزارش آمده است: «ادامه درگیری‌ها در خاورمیانه یک خطر عمده به‌شمار می‌رود، زیرا می‌تواند از طریق اختلال در تجارت و افزایش جریان‌های مهاجرتی تأثیر منفی بگذارد.» بانک جهانی تأکید کرده که وابستگی قابل

بانک جهانی در تازه‌ترین گزارش خود پیش‌بینی کرده است که اقتصاد افغانستان در سال ۲۰۲۶ حدود ۴ درصد رشد خواهد داشت؛ رشدی که به گفته این نهاد، ناشی از تقویت تقاضای داخلی، افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و جذب بهتر بازگشت‌کنندگان در بازار کار خواهد بود. با این حال، این گزارش

توجه تجارت افغانستان به مسیر ایران می‌تواند در صورت بسته شدن این دهلیز، رشد اقتصادی را کاهش داده و تورم را افزایش دهد. در گزارش افزوده شده است: «با توجه به این که حدود ۶۰ درصد از تجارت افغانستان از مسیر جمهوری اسلامی ایران انجام می‌شود، بسته شدن این دهلیز می‌تواند رشد سالانه اقتصاد را کاهش داده و تورم را افزایش دهد، هرچند تغییر مسیر تجارت ممکن است بخشی از این اثرات را جبران کند.» بر بنیاد گزارش، تولید ناخالص داخلی در این سال حدود ۴٫۸ درصد رشد داشته که عمدتاً ناشی از افزایش مصرف بخش خصوصی و احیای فعالیت‌های غیرزراعتی بوده است. با این وجود، رشد سریع جمعیت و افزایش تورم باعث شده است که تولید ناخالص داخلی سرانه ۵٫۶ درصد کاهش یابد. در ادامه این گزارش آمده که اقتصاد افغانستان در سال ۲۰۲۵ با مجموعه‌ای از شوک‌های شدید خارجی روبه‌رو بوده است؛ از جمله کاهش چشم‌گیر کمک‌های خارجی، بسته ماندن طولانی‌مدت بنادر پاکستان، خشکسالی، زمین‌لرزه‌ها و بازگشت گسترده مهاجران از ایران و پاکستان. این عوامل در مجموع باعث افزایش حدود ۱۱ درصدی جمعیت شده که عمدتاً ناشی از مهاجرت خالص بوده و فشار بیشتری بر ساختار اقتصادی کشور وارد کرده است.

ضرورت و ارزش اقتصادی کوتاه‌سازی روند اخذ جواز ساختمانی

نجیب الله مایار

مقدمه

شهر کابل پرجمعیت‌ترین شهر افغانستان است که در سال‌های اخیر به دلیل افزایش سریع نفوس، بی‌جاشدگی‌های داخلی، بازگشت مهاجرین و گسترش شهری، با مشکل جدی کمبود مسکن مواجه شده است. یکی از عوامل مهم این مشکل، طولانی، پیچیده و بروکراتیک بودن روند دریافت جواز ساختمانی بود که به سبب آن، برای چندین سال جوازهای ساخت‌وساز صادر نمی‌شد. رهبری امارت اسلامی به منظور حل این مشکل، میان ریاست اداره امور، اداره

امارت اسلامی، روند دریافت جواز ساختمانی در کابل بسیار طولانی بود. این وضعیت از یک سو سبب ضایع شدن وقت مردم می‌شد و از سوی دیگر زمینه را برای فساد اداری و مالی فراهم کرده بود. بر اساس روند قبلی، پروسه اخذ جواز ساختمانی دارای ۴۵۵ مرحله بود و متقاضیان مجبور بودند تمام این مراحل را طی کنند که حداقل ۳۸۹ روز (نزدیک به یک سال) زمان می‌گرفت.

افزون بر این، این روند بسیار پیچیده نیز بود که باعث شده بود مردم از دریافت جواز قانونی دلسرد شوند،

اصلاحات اداری و خدمات ملکی و شاروالی کابل، تفاهم‌نامه ای را برای ساده‌سازی و تسهیل این روند به امضاء رساند که بر اساس آن، سهولت‌های قابل ملاحظه‌ای در این پروسه ایجاد شده است. این اقدام اساسی می‌تواند به‌عنوان یک تحول مهم در اقتصاد شهری تلقی گردد که در ادامه به‌گونه مختصر به آن پرداخته می‌شود.

نگاهی کوتاه به سیستم اخذ جواز ساختمانی

در شهر کابل، کارهای ساختمانی طی چند سال گذشته کند شده و حتی متوقف گردیده بود. پیش از

کاهش می‌یابد. ساده‌سازی پروسه‌ها سبب گسترش فعالیت های سکتور ساختمانی می‌شود، شرکت‌ها کارهای عملی خود را آغاز می‌کنند و نیاز به مواد ساختمانی افزایش می‌یابد که این امر بر بازار نیز تأثیر مثبت می‌گذارد. زیرا در هر پروژه ساختمانی، انجینران، کارگران، ماشین‌آلات و وسایط مختلف مصروف کار می‌شوند که این وضعیت برای جامعه بسیار مفید است. با آغاز ساخت خانه‌های جدید، عرضه مسکن افزایش یافته و یکی از مشکلات جدی مردم در کوتاه‌مدت کاهش یافته و در درازمدت حل خواهد شد. یکی دیگر از مزایای مهم این اقدام، جلوگیری از فساد گوناگون است؛ زیرا پروسه‌های طولانی معمولاً زمینه‌ساز فساد می‌شوند، در حالی که با کوتاه شدن روند، مداخلات غیرضروری کاهش یافته و شفافیت بیشتر تأمین می‌گردد.

ارزش اقتصادی کوتاه‌سازی روند اخذ جواز ساختمانی

پروسه‌های اداری از جمله عوامل مهم در پیشرفت اقتصادی هر کشور به‌شمار می‌روند. زمانی که خدمات دولتی ساده، سریع و شفاف باشد، سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد، فعالیت های اقتصادی گسترش پیدا می‌کند و اعتماد مردم نسبت به نظام بیشتر می‌شود. کوتاه‌شدن روند دریافت جواز ساختمانی در شهر کابل یک تحول اساسی و مهم برای رشد اقتصادی محسوب می‌شود. زیرا وقتی صدور جواز ساختمانی آسان گردد، از ضایع شدن وقت و افزایش هزینه‌ها جلوگیری می‌شود. با کوتاه‌سازی و شفاف‌سازی روند اخذ جواز، میزان شفافیت افزایش می‌یابد و هر سرمایه‌گذار با اطمینان بیشتری در این بخش سرمایه‌گذاری می‌کند، زیرا احساس خطر

ساخت‌وسازه‌های غیرقانونی افزایش یابد، سرمایه‌گذاری کاهش پیدا کند و روند توسعه شهری بطی گردد. در نتیجه، کمبود مسکن افزایش یافت و قیمت کرایه‌ها به‌گونه قابل ملاحظه بالا رفت. این وضعیت فشار اقتصادی بر مردم را افزایش داده و مشکل مسکن را به‌خصوص برای قشر متوسط و کم‌درآمد به یک چالش جدی تبدیل کرده بود. زیرا ساختمان‌های جدید ساخته نمی‌شد، تعداد خانه‌ها محدود بود و نیاز مردم روزبه‌روز بیشتر می‌شد. امارت اسلامی به‌منظور حل این مشکل، روند اخذ جواز ساختمانی را ساده و به‌طور چشمگیر کوتاه ساخت. بر اساس توافق اخیر میان ریاست اداره امور و شاروالی کابل، مراحل اخذ جواز ساختمانی از ۴۵۵ مرحله به ۶۹ مرحله کاهش یافته و زمان صدور جواز نیز از ۳۸۹ روز به ۲۰ روز تقلیل یافته است. این تغییر بزرگ سبب تسریع روند صدور جواز، کاهش بروکراسی و افزایش شفافیت شده است. در نتیجه، انتظار می‌رود فعالیت‌های سکتور ساختمانی دوباره رونق گیرد، سرمایه‌گذاری در این بخش افزایش یابد، فعالیت شرکت‌های ساختمانی گسترش پیدا کند و زمینه‌های کاری بیشتری برای مردم در بخش ساختمانی فراهم شود.

نتیجه‌گیری

اقدام امارت اسلامی افغانستان در کوتاه‌سازی روند اخذ جواز ساختمانی در شهر کابل، یک گام اداری مهم و تاریخی به‌شمار می‌رود که برای مشکلی چندین‌ساله راه‌حل عملی ارائه کرده است. کاهش این روند از ۳۸۹ روز به ۲۰ روز نه تنها بیانگر سرعت‌بخشیدن به خدمات است، بلکه تغییرات مثبت را در تمام بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و زندگی شهری به‌همراه دارد. این اقدام می‌تواند مشکل کمبود مسکن را کاهش دهد، اندازه کرایه‌ها را متعادل سازد، میزان سرمایه‌گذاری را افزایش دهد و شهر کابل را به یک

شهر منظم، عصری و قابل زیست تبدیل کند. کوتاه‌سازی روند اخذ جواز ساختمانی تنها یک تغییر اداری نیست، بلکه یک تحول اقتصادی محسوب می‌شود. این تغییر موجب افزایش سرمایه‌گذاری، گسترش فرصت‌های کاری، افزایش عرضه مسکن، بالا رفتن عواید دولت و فعال شدن اقتصاد شهری می‌گردد. به‌خصوص در شهر کابل که کمبود مسکن و بلند بودن کرایه‌ها یک مشکل جدی است، این اصلاحات می‌تواند توازن را در بازار ایجاد کرده و فشار اقتصادی بر مردم را کاهش دهد. بنابراین، می‌توان گفت که ساده‌سازی پروسه‌های اداری یک شرط اساسی برای پیشرفت اقتصادی است و تسهیل روند جواز ساختمانی نمونه عملی این اصل به‌شمار می‌رود.

د بهرنیو اسعارو بیې

د کابل په شهزاده سرانی کې د افغانی پر وړاندې د بهرنیو اسعارو د نن ورځې بیې

اندازه	پولي واحد	پېرل	پلورل
۱۰۰۰	هندي کلداری	۰.۷۴۶	۰.۷۴۴
۱	انگلیسي پونډ	۰.۸۴۸۰	۰.۸۵
۱	سعودي ريال	۰.۱۷۱۴	۰.۱۷۱۵
۱	اماراتي درهم	۰.۱۷۰۱	۰.۱۷۰۲
۱	چيني ین	۰.۰۹۴۱	۰.۰۹۴۲
۱	امريکايي ډالر	۰.۰۶۴۳۰	۰.۰۶۴۳۵
۱۰۰۰	پاکستاني کلداری	۰.۰۲۲۴	۰.۰۲۲۵
۱۰۰۰	ایراني تومن	۰.۰۰۳۵	۰.۰۰۳۶
۱	اروپايي يورو	۰.۰۷۴۲۰	۰.۰۷۴۴۰
۱	روسي روبل	۰.۰۰۸۵	۰.۰۰۸۵

SPEECH

BY THE DEPUTY PM FOR ECONOMIC AFFAIRS

AT THE INAUGURATION CEREMONY OF THE YATIM TAQ CEMENT PLANT CONSTRUCTION WORKS

In the name of Allah, the Most Gracious, the Most Merciful.

Honorable Governor of Jawzjan Province, Honorable Deputy PM for Administrative Affairs, Head of the Construction Company 77, representatives of the media, respected elders, distinguished guests, and all respected attendees:

Assalamu Alaikum wa Rahmatullahi wa Barakatuh!

It is a great pleasure to join you today in Jawzjan Province at the ceremony marking the commencement of practical works for the large and significant Yatim Taq Cement Project. First and foremost, I extend my congratulations to the entire people of Afghanistan on the launch of this important project.

Respected participants!

For the country's economic growth and the achievement of long-term economic objectives, it is essential that we gradually take accelerated steps from a consumption-based economy toward a production-based economy; strengthen domestic industry; and formulate and implement appropriate policies to support local production. This is not merely a desire or an aspiration—it is a serious necessity, and addressing it is considered a major responsibility.

In continuation of fulfilling this fundamental responsibility, we are gathered here today in Jawzjan Province for the inauguration of the practical works of this important cement production project.

For the completion of this project, the Construction Company 77 will invest a total of USD 160 million. The plant will produce 3,000 tons of cement per day and will create employment opportunities for 5,000 people, both directly and indirectly. The project is expected to be completed within approximately two years and handed over for operation.

Dear compatriots!

This project will play a significant role in strengthening domestic industry, reducing reliance on imports, and contributing to the country's economic growth. It will prevent the outflow of foreign currency, ensure effective utilization of raw materials within the country, generate numerous employment opportunities, and support the development of construction activities and infrastructure. The Islamic Emirate of Afghanistan is fully focused on strengthening domestic industry, and we are working day and night to create conditions for processing raw materials inside the country instead of exporting them, while managing national resources in line with the principle of sustainable development.

Respected participants!

Narrowing the global and regional political and economic space, implementing policies of exclusion at the international level, and prolonging sanctions cannot in any way resolve the challenges of global politics and the global economy. On the contrary, such policies generate threats and reduce opportunities for regional and international cooperation.

Therefore, we call on the world to strengthen engagement with Afghanistan within the framework of the formal economy and to take advantage of the unprecedented security, political stability, and potential capacity.

In conclusion, I emphasize that all responsible parties involved in this important national project must carry out their duties with full attention and in accordance with accepted standards, while all relevant authorities and institutions should facilitate and expedite its implementation.

Wa Assalamu Alaikum wa Rahmatullahi wa Barakatuh.

